

Planul cadru de alternativă – soluția modernizării învățământului la fizică

Cârlig Sergiu

Liceul Academiei de Științe a Moldovei, carligsergiu@gmail.com

În lucrare este prezentat proiectul planului cadru de alternativă (PC), implementat și pilotat în Liceul Academiei de Științe a Moldovei (LAȘM) [1]. Acesta prevede, în particular, existența grupelor de elevi care aleg un număr suplimentar de ore la fizică, dar și elevi care nu frecventează orele de fizică. Inițiat din 2014, PC a suferit modificări cosmetice impuse de funcționarii Ministerului Educației în dependență de culoarea politică a ministrului în exercițiu, dar pentru anul școlar 2017-2018 s-a conturat în următoarea variantă:

- elevii clasei a X urmează cursurile conform curriculei naționale (3 ore profilul real și 2 ore profilul umanist).
- elevii clasei a XI pot selecta 0, 3 sau $3+2=5$ ore de fizică, iar
- elevii clasei a XII pot selecta 0, 4 sau $4+2=6$ ore de fizică.

(Elevii care nu optează pentru fizică au obligațiunea să selecteze alte discipline din aria curriculară științe.)

Astfel, elevii clasei a XI și a XII frecventează un curs suplimentar de 2 ore față de elevii din școlile în care se optează pentru un plan cadru tradițional. Curriculum acestui curs a fost elaborat, experimentat și evaluat în cadrul LAȘM. Cursul vine să completeze curricula de bază [2], fără a-i depăși conținuturile, prin realizarea activităților practice complementare. Cursul extins de fizică este continuare armonioasă a cursului de bază, în redacția curriculei existente la disciplină [2]. Acesta se adresează elevilor de liceu (cl. XI, XII) și se axează pe formarea deprinderilor practice de utilizare a utilajelor, dispozitivelor și accesoriilor experimentale, care se încadrează la subiectele abordate la cursul de bază. Spre deosebire de cursul de bază la care se regăsesc atât achiziții teoretice cât și achiziții practice, realizate preponderent prin rezolvarea problemelor, în cursul extins se pune accentul pe lucrări practice, activități de cercetare sau proiecte realizate de către elevi sub conducerea profesorului. Necesitatea acestui curs decurge din statutul disciplinei: - fizică – știință experimentală, dar și din penuria tehnicienilor competenți din veriga medie, de a căror activități depinde securitatea și buna funcționare a dispozitivelor uzuale.

Implementarea PC și a curriculumului reprezintă o soluție, în sensul evitării suprasolicitării elevilor, dar și orientării acestora spre o specializare timpurie. Aceștia pot să opteze pentru anumite discipline vocaționale, unde pot să își manifeste performanța și competența, discipline care stau la baza viitoarelor profesii.

Pentru evaluarea implementării curriculumului la cursul extins / avansat la fizică indicatorii de performanță au fost divizați în următoarele categorii:

- participări la activități extra curriculare externe;
- participări la concursuri și olimpiade;
- selectarea examenului de BAC la Fizică;
- mediile semestriale;
- migrarea spre alte cursuri.

Pentru analiza statistică dinamică a mediilor au fost aleși ca grup țintă elevii din clasa a XII, promoția 2017, deoarece în această clasă există grup martor și grup experimental, la care predă același profesor. Fidelitatea grupului martor, este orientativ-comparativă, deoarece cursul de baza a fost selectat de anumiți elevi. În această promoție sunt elevi care deloc nu studiază fizica (62 % din totalul elevilor din promoția 2017).

S-au atestat indicatori de performanță sporțiți, favorabili atât în grupul experimental, față de martor, cât și per ansamblu față de alte licee din țară. Media elevilor la examenele de BAC, în particular, est mult superioară mediei pe țară, iar numărul relativ de elevi care solicită examenul de BAC la fizică este sporit față de majoritatea școlilor.

Bunele practici internaționale, sondajele interne și externe, rezultatele de top ale elevilor la BAC, olimpiade, concursuri, ne încurajează să credem că experiența incitantă, laborioasă și presantă pe care o trăiesc cadrele și elevii LAȘM, prin implementarea planului individualizat, va fi relevantă pentru o eventuală reformă în sistemul educației, iar funcționarii vor pătrunde în esența lucrurilor lăsând elevului dreptul de decizie.

Bibliografie

[1] <http://fizica.md/?p=593>

[2] Curriculum național, Fizică, Astronomie, cl X-XII, Victor Păgînu et. al., Chișinău 2010
http://www.edu.gov.md/sites/default/files/fizica-astronomie_x-xii_romana.pdf